

BS/15/2013

WYJAZDY WYPOCZYNKOWE
POLAKÓW

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2012 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

- ▶ W 2012 roku niespełna połowa dorosłych Polaków (46%) wypoczywała przynajmniej raz przez co najmniej dwa dni poza miejscem zamieszkania.
- ▶ W ciągu całego roku wypoczywający wyjeżdżali przeciętnie dwa razy. Największą grupę stanowią jednak osoby, które skorzystały z takiego wyjazdu tylko raz (46% wyjeżdżających, 21% ogółu badanych).
- ▶ Przeciętnie poza miejscem zamieszkania Polacy wypoczywali łącznie 15 dni. Najbardziej popularne były wyjazdy tygodniowe.
- ▶ W roku 2012, podobnie jak w latach poprzednich, Polacy najczęściej wypoczywali w kraju (40% ogółu, 86% wyjeżdżających w celach wypoczynkowych). Za granicą wypoczywało 15% ogółu Polaków. Wyjeżdżający za granicę najczęściej wybierali kierunki europejskie. Najwięcej osób odwiedziło Niemcy. Chorwacja, która znalazła się na drugim miejscu, była najczęściej odwiedzanym krajem śródziemnomorskim. Krajem leżącym poza Europą, który w 2012 roku odwiedziła największa liczba Polaków, był Egipt.
- ▶ Większość wyjeżdżających organizowała swoje wyjazdy samodzielnie, bez pomocy biur podróży czy innych profesjonalnych organizatorów.
- ▶ Ubiegłoroczne wyjazdy krajowe służyły głównie wypoczynkowi, natomiast podczas wyjazdów zagranicznych Polacy na ogół łączyli wypoczynek ze zwiedzaniem.
- ▶ Najczęstszym powodem rezygnacji z wyjazdów wypoczynkowo-turystycznych był brak pieniędzy (54%).
- ▶ W 2013 na co najmniej dwa dni w celach wypoczynkowych lub turystycznych planuje wyjechać nieco ponad połowa dorosłych Polaków (54%).

Początek roku to czas podsumowań i planowania nadchodzących miesięcy. W styczniowym badaniu¹ zapytaliśmy Polaków o ich ubiegłoroczne wyjazdy wypoczynkowe oraz o plany na obecny rok.

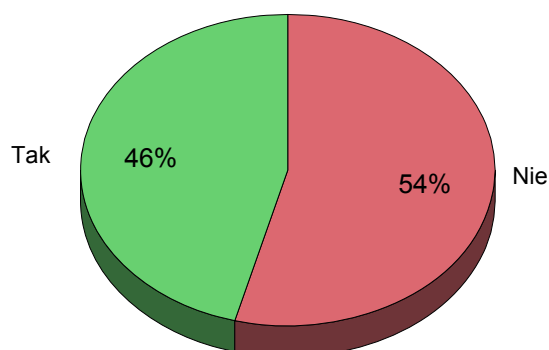
W minionym roku **niespełna połowa dorosłych Polaków (46%) wypoczywała przynajmniej raz przez co najmniej dwa dni poza miejscem zamieszkania**. Z uwagi na to, że wcześniejsze nasze badania na ten temat przeprowadzane były przed zakończeniem roku i dotyczyły zarówno wyjazdów zrealizowanych, jak i planowanych w danym roku, a ponadto pytano respondentów oddzielnie o wyjazdy co najmniej siedmiodniowe i o wyjazdy krótsze niż siedmiodniowe, ich wyniki nie są w pełni porównywalne z obecnymi. Tym razem pytania dotyczą łącznie wszystkich wyjazdów turystyczno-wypoczynkowych w trakcie pełnego, zakończonego już roku. Interesowały nas ponadto tylko wyjazdy klasyfikowane zgodnie z międzynarodową metodologią² jako wyjazdy turystyczne, czyli wyjazdy osób, które przynajmniej przez jedną noc korzystały z miejsc zbiorowego lub indywidualnego zakwaterowania w odwiedzanym miejscu, pominięte zostały natomiast wypady jednodniowe (bez noclegu), nawet jeśli ich celem był wyłącznie wypoczynek poza miejscem zamieszkania. Pomimo tych zastrzeżeń można powiedzieć, iż w porównaniu z dwoma poprzednimi latami ogólna liczba Polaków, którzy w 2012 roku wyjeżdżali w celach turystyczno-wypoczynkowych, nieco wzrosła (o 4 punkty procentowe w stosunku do roku 2011 i o 5 punktów w stosunku do roku 2010)³.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (272) przeprowadzono w dniach 3–9 stycznia 2013 roku na liczącej 1227 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

² „Metodologia Unii Europejskiej w dziedzinie statystyki turystyki”, GUS, Departament Warunków Życia, Warszawa 1998.

³ Zob. komunikat CBOS „Wyjazdy wypoczynkowe Polaków w 2011 roku”, grudzień 2011 (oprac. B. Badora).

RYS. 1. CZY W ROKU 2012 WYJEŹDZAŁ(A) PAN(I) W CELACH WYPOCZYNKOWYCH LUB TURYSTYCZNYCH NA CO NAJMNIJ 2 DNI? CHODZI O WYJAZDY Z CO NAJMNIJ JEDNYM NOCLEGIEM

Analizy wielozmiennowe⁴ wykazują, że korzystanie lub nie z wyjazdów wypoczynkowych zależy przede wszystkim od poziomu wykształcenia badanych – im jest on wyższy, tym większe prawdopodobieństwo skorzystania z takiej formy wypoczynku (zob. tabele aneksowe). Warto też podkreślić, iż jedynie wśród badanych z wyższym i średnim wykształceniem większość skorzystała w 2012 roku z co najmniej dwudniowego wypoczynku poza miejscem stałego zamieszkania (odpowiednio: 78% i 55%). Ponadto wśród badanych z wyższym wykształceniem zaznacza się zróżnicowanie ze względu na wielkość miejscowości zamieszkania, przy czym wyraźna granica występuje pomiędzy mieszkańcami największych aglomeracji i wszystkich pozostałych miejscowości. Choć w obu tych grupach wyjeżdżała zdecydowana większość, to warto podkreślić, iż na co najmniej dwudniowy wypoczynek wyjeżdżali niemal wszyscy absolwenci wyższych uczelni mieszkający w miastach powyżej 500 tys. ludności.

Wśród osób z wykształceniem średnim na korzystanie z co najmniej dwudniowych wyjazdów wypoczynkowych wpłynęła ocena własnych warunków materialnych. O ile ci, którzy dobrze oceniają swoją sytuację materialną, w zdecydowanej większości korzystali z tego typu wyjazdów, o tyle spośród określających własne warunki materialne jako złe lub przeciętne wyjechało nieco ponad dwie piąte badanych. Wśród osób ze średnim wykształceniem dobrze oceniających warunki materialne swoich gospodarstw domowych znacząco częściej wyjeżdżali w celach wypoczynkowych mieszkańcy miast powyżej 20 tysięcy ludności niż mieszkańcy wsi i mniejszych miast. Należy jednak zaznaczyć, że

⁴ Wykorzystano moduł *IBM SPSS Decision Trees*.

w obu wyróżnionych grupach większość skorzystała z tego typu wypoczynku. Warunki materialne mają wpływ także na wyjazdy wypoczynkowe osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym, jednak w tej grupie nawet wśród dobrze je oceniających wyjechała niespełna połowa.

Polacy wypoczywający w 2012 roku przez co najmniej dwa dni poza miejscem stałego zamieszkania **wyjeżdżali przeciętnie dwa razy** (średnia arytmetyczna liczby takich wyjazdów wyniosła 2,43, a mediana: 2). Największą grupę stanowiły jednak osoby, które skorzystały z takiego wyjazdu tylko raz (46% wyjeżdżających, co stanowi 21% ogółu badanych). Co najmniej dwukrotnie w celach turystyczno-wypoczynkowych wyjeżdżała ponad połowa (54%) spośród osób, które zdecydowały się na co najmniej dwudniowy wypoczynek. Stanowią oni jedną czwartą (25%) ogółu dorosłych Polaków. Wśród osób, które wypoczywały poza miejscem zamieszkania więcej niż raz, największa grupa to ci, którzy wyjeżdżali dwa razy (26%, co stanowi 12% ogółu). Znacząca jest też liczba osób, które w celach wypoczynkowych wyjechali trzy razy (11% wyjeżdżających, co stanowi 5% ogółu). Warto też wspomnieć, iż wśród wyjeżdżających byli tacy, którzy w ten sposób wypoczywali 10 i więcej razy (3% wyjeżdżających).

ŁĄCZNY CZAS TRWANIA WYPOCZYNKU POZA MIEJSCEM ZAMIESZKANIA I DŁUGOŚĆ POJEDYNCZYCH WYJAZDÓW

Spośród osób, które w 2012 roku wyjeżdżały w celach wypoczynkowych na co najmniej dwa dni, połowa spędziła poza domem łącznie nie więcej niż 10 dni (mediana). W ubiegłym roku Polacy **najczęściej wypoczywali poza domem 7 dni** (modalna). Taką łączną długość wypoczynku deklaruje 14% wyjeżdżających, co stanowi 6% ogółu badanych. **Przeciętnie poza miejscem zamieszkania Polacy wypoczywali łącznie 15 dni** (średnia arytmetyczna). Zeszłoroczny łączny przeciętny wypoczynek poza miejscem zamieszkania był nieco krótszy niż w 2011 roku. Na skrócenie ogólnego wypoczynku wpłynęło przede wszystkim zwiększenie się odsetka osób, które wypoczywały nie dłużej niż 7 dni, przy jednoczesnym zmniejszeniu się grupy, która wypoczywała od 8 do 14 dni.

Tabela 1

Ile w sumie dni trwał lub będzie trwał Pana(i) tegoroczny wypoczynek poza miejscem zamieszkania?	Deklarowana łączna długość wypoczynku w kolejnych latach*									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	N=344	N=341	N=333	N=341	N=324	N=415	N=432	N=371	N=416	N=567
	w procentach**									
Do 7 dni	23	28	35	27	27	33	28	31	33	37
Od 8 do 14 dni	27	26	26	30	28	31	32	35	32	29
Od 15 do 21 dni	16	18	16	17	18	18	21	12	17	17
Od 22 do 30 dni	16	13	10	9	10	10	10	12	8	10
Powyżej 30 dni	11	7	10	9	8	8	8	6	6	8
Brak danych o liczbie dni	6	8	3	8	9	0	2	4	4	0
Średnia liczba dni wypoczynku poza miejscem zamieszkania	19,8	16,6	18,3	16,7	17,3	16,5	16,9	14,7	16,3	15,0

* Badania w latach 2003–2011 przeprowadzone zostały przed zakończeniem roku, w związku z tym deklaracje respondentów dotyczyły łącznie wyjazdów odbytych i planowanych do końca danego roku

** Procent ogólnej liczby respondentów, którzy wyjeżdżali na wypoczynek poza miejsce zamieszkania

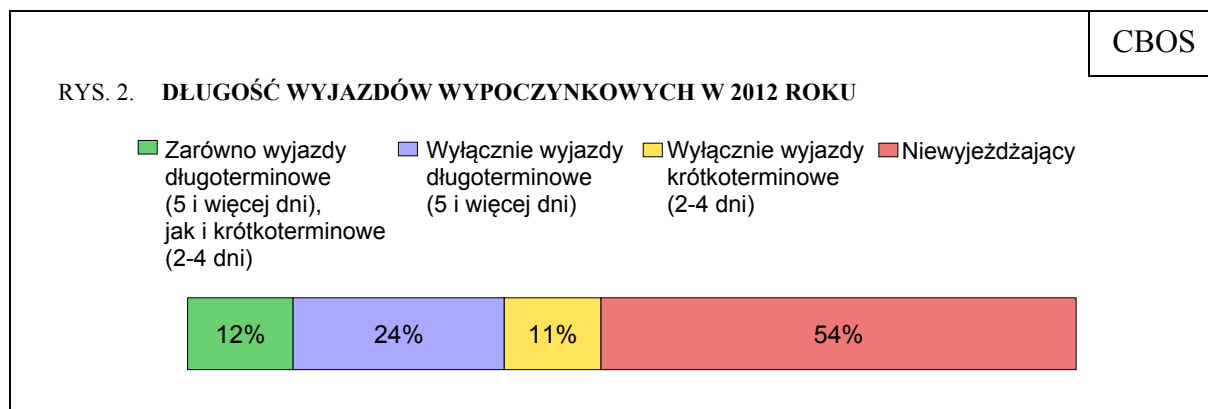
Wyniki ostatniego badania pokazują, iż **w 2012 roku najbardziej popularne wśród Polaków były wyjazdy tygodniowe**, niezależnie od tego, czy był to jedyny wyjazd, czy też jeden z kilku. Statystyki dotyczące długości przeciętnego pojedynczego wyjazdu kształtują się następująco: średnia arytmetyczna – 7,6 dnia; mediana – 6 dni; modalna – 7 dni. Warto też wspomnieć, iż wyjazdy zagraniczne były na ogół dłuższe od krajowych.

Zgodnie z międzynarodową metodologią⁵, ze względu na długość trwania wyjazdów turystycznych, wyróżnia się ich dwa rodzaje:

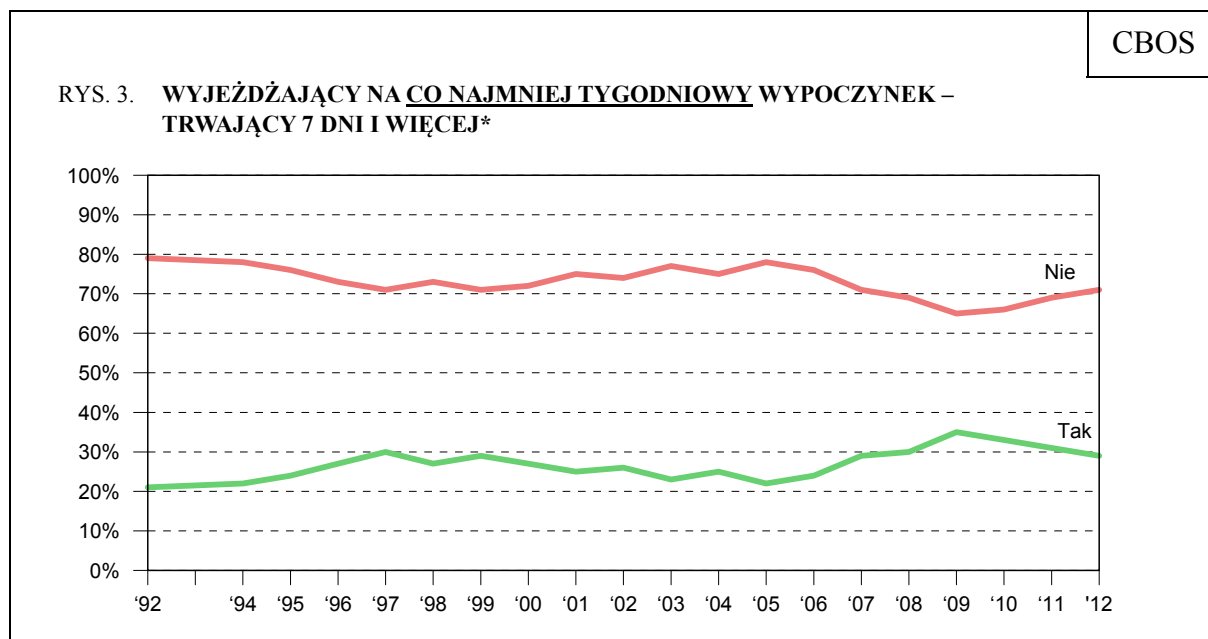
- a) wyjazdy długoterminowe, czyli trwające 5 i więcej dni,
- b) wyjazdy krótkoterminowe, czyli trwające 2–4 dni.

W 2012 roku ponad jedna trzecia dorosłych Polaków (35%) przynajmniej raz uczestniczyła w wyjeździe długoterminowym (5 i więcej dni), a niespełna jedna czwarta (23%) w wyjeździe krótkoterminowym (2–4 dni).

⁵ Por. przypis 2.

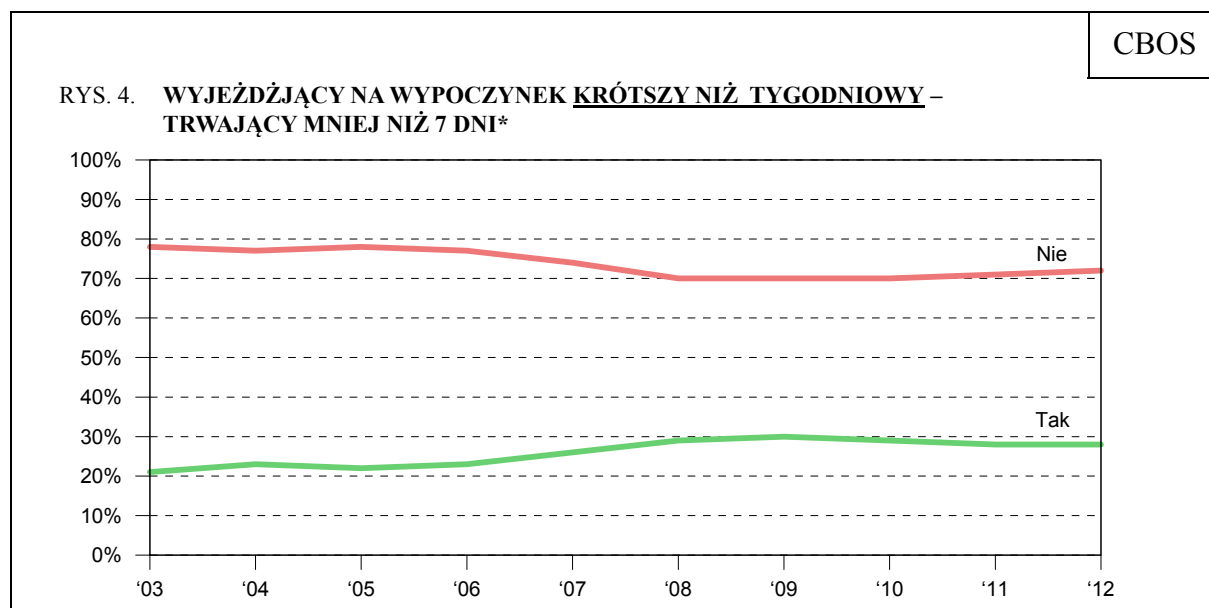

Przez niemal dwadzieścia lat, do roku 2011 włącznie, pytaliśmy Polaków o wyjazdy na co najmniej tygodniowy wypoczynek. Mimo że wyjazdy tygodniowe są najpopularniejsze, to porównując wyniki ostatniego badania z poprzednimi, należy przede wszystkim zauważyć, iż grupa Polaków, którzy w 2012 roku wyjechali na co najmniej tygodniowy wyjazd wypoczynkowy, po raz kolejny nieco się zmniejszyła i stanowi obecnie 29% ogółu respondentów. W stosunku do poprzedniego roku grupa wyjeżdżających zmniejszyła się o 2 punkty procentowe, natomiast w stosunku do najlepszego pod tym względem roku 2009 nastąpił spadek popularności tego typu wyjazdów o 6 punktów procentowych. Warto jednak pamiętać, iż w porównaniu z początkiem lat dziewięćdziesiątych liczba Polaków, którzy korzystali z takiego wypoczynku, jest wciąż znacząco większa.

* W latach 1992–2002 pytanie brzmiało: „Czy w tym roku wyjeżdżał(a) Pan(i) na **co najmniej tygodniowy wypoczynek**?”, a w latach 2003 – 2011: „Czy w tym roku wyjeżdżał(a) Pan(i) lub zamierza jeszcze wyjechać na **co najmniej tygodniowy wypoczynek**?”. W odniesieniu do roku 2012 respondenci proszeni byli o scharakteryzowanie swoich wyjazdów wypoczynkowych (maksymalnie siedmiu), w tym o podanie ile dni trwał każdy z wyjazdów

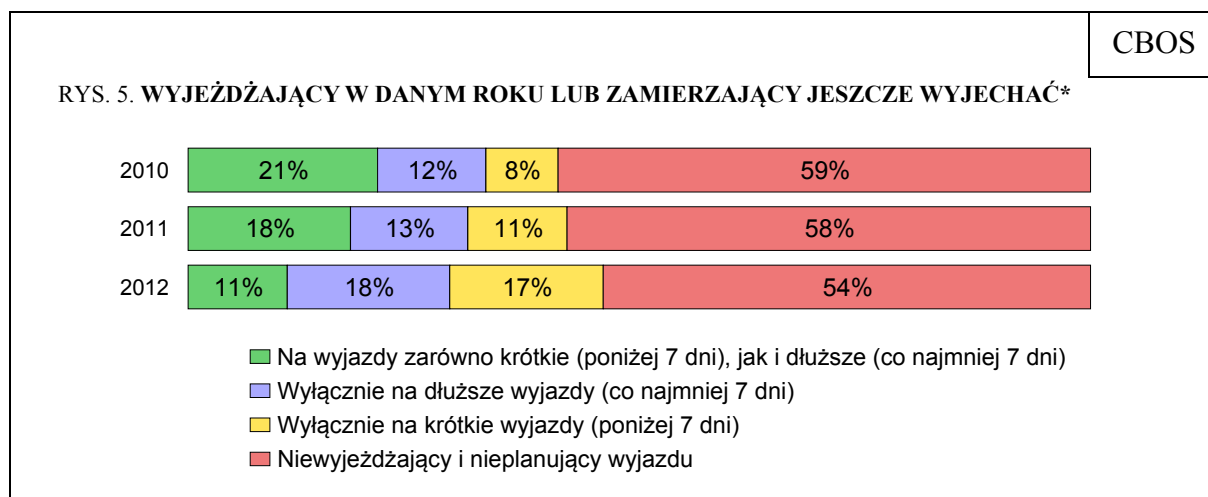
W latach 2003–2011 do pytań o wyjazdy na dłuższy, co najmniej tygodniowy wypoczynek, dołączyliśmy pytania o wyjazdy kilkudniowe, trwające mniej niż siedem dni. Odsetek Polaków, którzy w 2012 roku skorzystali z tego typu wyjazdów, jest nieznacznie mniejszy niż w 2011 roku (28%, spadek o 1 punkt procentowy). Warto przypomnieć, iż podobnie jak w przypadku dłuższych wyjazdów, na krótkie, trwające mniej niż 7 dni, najwięcej Polaków wyjechało w roku 2009 (30%). W kolejnych latach nastąpił niewielki spadek odsetka osób wyjeżdżających na krótki wypoczynek, nadal jednak jest ich więcej niż w latach 2003–2007.

* W latach 2003–2011 pytanie brzmiało: „Czy w tym roku wyjeżdżał(a) Pan(i) lub zamierza jeszcze wyjechać na **wypoczynek krótszy niż tygodniowy – trwający mniej niż 7 dni?**”. W odniesieniu do roku 2012 respondenci proszeni byli o scharakteryzowanie swoich wyjazdów wypoczynkowych (maksymalnie siedmiu), w tym o podanie ile dni trwał każdy z wyjazdów

Porównanie ogólnego bilansu wypoczynku Polaków w roku 2012 z danymi z lat 2010–2011 pokazuje, że z wyjazdów wypoczynkowych poza miejsce stałego zamieszkania w ubiegłym roku skorzystało nieco więcej Polaków niż w poprzednich dwóch latach. Opisane wcześniej kolejne niewielkie zmniejszenie się odsetka osób korzystających z dłuższych i krótszych wyjazdów wynika najprawdopodobniej z postępującego ograniczania przez część wyjeżdżających liczby wyjazdów w ciągu roku, przy jednoczesnym nieznacznym skróceniu łącznego czasu wypoczynku. Na ograniczenie liczby wyjazdów wskazywać może systematyczne zmniejszanie się od roku 2010 grupy Polaków korzystających zarówno z długich, jak i krótkich wyjazdów, przy jednoczesnym wzroście odsetka osób wyjeżdżających wyłącznie na krótkie, kilkudniowe wypady, a także wyłącznie na dłuższy, co najmniej

tygodniowy wypoczynek. Obniżenie wartości średniej ogólnej liczby dni spędzonych na wyjeździe wypoczynkowym w stosunku do roku 2011 stanowi bezpośredni dowód skrócenia tego typu wyjazdów w 2012 roku. Opisane zjawisko może być strategią adaptacyjną Polaków na czasy spowolnienia gospodarczego, gdyż na ogół koszty organizacji jednego wyjazdu są niższe niż dwóch nawet o połowę krótszych.

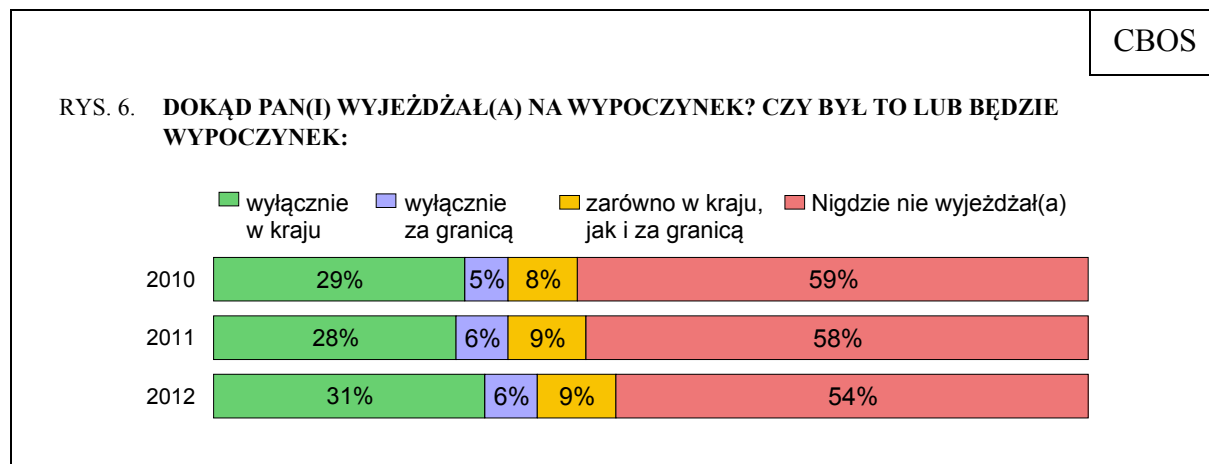
* Badania w latach 2003–2011 przeprowadzone zostały przed zakończeniem roku, w związku z tym deklaracje respondentów dotyczyły łącznie wyjazdów odbytych i planowanych do końca danego roku

GDZIE WYPOCZYWALI WYJEŹDZAJĄCY POLACY

W roku 2012, podobnie jak w latach poprzednich, Polacy najczęściej wypoczywali w kraju (40% ogółu, 86% wyjeżdżających w celach wypoczynkowych). Za granicą wypoczywało w ubiegłym roku 15% ogółu Polaków, co stanowi jedną trzecią wyjeżdżających w celach wypoczynkowych na co najmniej dwa dni.

Dwie trzecie badanych (67%) korzystających w 2012 roku z co najmniej dwudniowych wyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych podróżowało wyłącznie po Polsce. Podobnie jak rok wcześniej, blisko jedna piąta (19%) korzystających z wypoczynku poza miejscem zamieszkania wybierała zarówno wyjazdy krajowe, jak i zagraniczne, a jedynie 14% wyjeżdżających wypoczywało wyłącznie za granicą.

Porównanie wyników badań z lat 2010–2012 wskazuje, iż odnotowany wzrost ogólnej liczby wyjeżdżających w celach turystyczno-wypoczynkowych nastąpił głównie dzięki wyjazdom krajowym.

* Badania w latach 2010–2011 przeprowadzone zostały przed zakończeniem roku, w związku z tym deklaracje respondentów dotyczyły łącznie wyjazdów odbytych i planowanych do końca danego roku

Po raz pierwszy w styczniowym badaniu zapytaliśmy Polaków, którzy wypoczywali za granicą, jakie kraje odwiedzili. Odpowiedzi badanych pokazują, że najczęściej wybierane są kierunki europejskie. W 2012 roku najwięcej osób odwiedziło Niemcy (14% wyjeżdżających w celach turystyczno-wypoczynkowych). Warto przypomnieć, że ogólnie od lat jest to kraj najczęściej przez Polaków odwiedzany i zarazem jest on najpopularniejszym celem wyjazdów zarobkowych⁶. Można przypuszczać, iż o tym wyborze decydować może zarówno bliskość Niemiec i niezaprzeczalna turystyczna atrakcyjność tego kraju, jak i związki rodzinne czy przyjacielskie z ludźmi mieszkającymi tam na stałe. Chorwacja, która znalazła się na drugim miejscu, była najczęściej odwiedzanym krajem śródziemnomorskim. Wśród popularnych kierunków wyjazdów zagranicznych znalazły się także Włochy, Czechy i Hiszpania. Krajem leżącym poza Europą, który w 2012 roku odwiedziła największa liczba Polaków, jest Egipt.

⁶ Zob. komunikaty CBOS: „Polacy poznają świat, czyli o zagranicznych wyjazdach i znajomości języków obcych”, listopad 2012 (oprac. R. Boguszewski) oraz „Wyjazdy zarobkowe za granicę”, listopad 2012 (oprac. B. Roguska).

Tabela 2

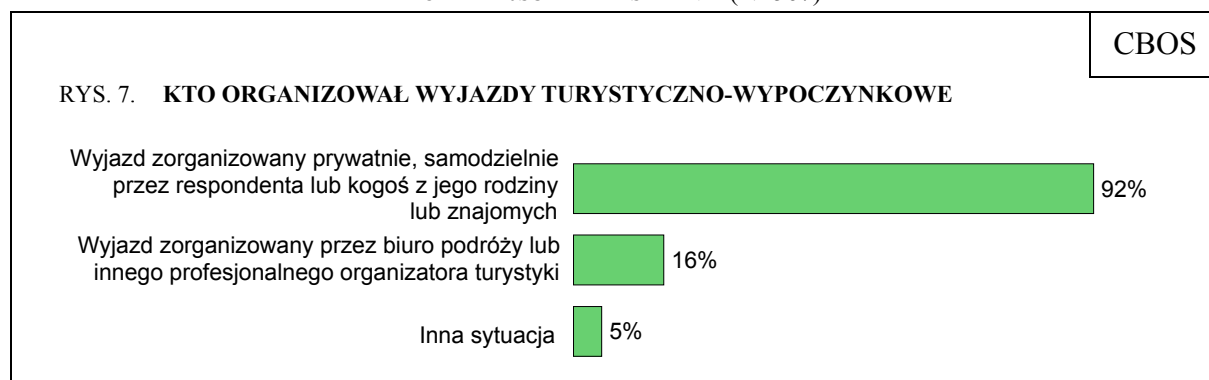
W jakim kraju/krajach Pan(i) wypoczywał(a)? <i>Odpowiedzi osób deklarujących co najmniej dwudniowy wypoczynek za granicą (N=187)</i>	
Niemcy	14%
Chorwacja	12%
Włochy	11%
Czechy	11%
Hiszpania	10%
Francja	8%
Austria	7%
Wielka Brytania	7%
Egipt	6%
Słowacja	6%
Holandia	5%
Grecja	5%
Turecja	4%
Węgry	4%
Ukraina	3%
Tunezja	3%
Czarnogóra	3%
Norwegia	2%
Cypr	2%
Irlandia	2%
Szwecja	2%
Portugalia	2%
Litwa	1%
Dania	1%
USA	1%
Bułgaria	1%
Rosja	1%
Islandia	1%
Malta	1%
Macedonia	1%
Rumunia	1%
Gruzja	1%
Estonia	1%
Odpowiedź lakoniczna, np. „różne kraje”	1%
Kraje wymieniane przez mniej niż 1% wyjeżdżających: Albania, Belgia, Luksemburg, Kanada, Szwajcaria oraz kraje bałkańskie – ogólnie	

Odpowiedzi nie sumują się do 100%, gdyż część respondentów wyjeżdżała za granicę więcej niż raz lub za jednym razem odwiedzała więcej niż jeden kraj

JAK POLACY ORGANIZUJĄ WYJAZDY TURYSTYCZNO-WYPOCZYNKOWE

Z deklaracji badanych wynika, iż zdecydowana większość (92%) wyjeżdżających w ubiegłym roku na co najmniej dwudniowy wypoczynek poza miejsce stałego zamieszkania organizowała swoje wyjazdy bez pomocy profesjonalnych organizatorów, tzn. wyjazd organizowany był samodzielnie lub przez kogoś z rodziny, znajomych respondenta. Z usług biur podróży lub innych profesjonalnych organizatorów turystyki skorzystało jedynie 16% wyjeżdżających, co stanowi 7% ogółu dorosłych Polaków. Częściej z usług profesjonalistów badani korzystali przy organizacji wyjazdów zagranicznych niż krajowych. Jednak nawet w przypadku podróży do innych krajów, większość wyjeżdżających organizowała je samodzielnie czy też przy pomocy rodziny lub znajomych. Co dwudziesty wyjeżdżający skorzystał z wyjazdu organizowanego w inny sposób niż prywatnie lub przez biura podróży i inne profesjonalne podmioty. Najczęściej były to wyjazdy organizowane przez pracodawców, organizacje społeczne i stowarzyszenia, a także wyjazdy do sanatoriów oraz pobytu na własnych działkach (po 1% wyjeżdżających).

ODPOWIEDZI OSÓB, KTÓRE WYJEŻDŻAŁY NA CO NAJMNIJ DWUDNIOWY WYPOCZYNEK
POZA MIEJSCE ZAMIESZKANIA (N=567)

Odpowiedzi nie sumują się do 100%, gdyż część respondentów wyjeżdżała więcej niż raz i w różny sposób organizowała swoje wyjazdy

CELE WYJAZDÓW

Z deklaracji badanych wynika, iż większość ubiegłorocznych wyjazdów poza miejsce stałego zamieszkania służyła głównie wypoczynkowi (55%). Niemal połowa badanych (49%), którzy korzystali z co najmniej dwudniowych wyjazdów, łączyła wypoczynek ze zwiedzaniem. Dla nieco ponad jednej piątej ankietowanych (21%) głównym celem wyjazdu były odwiedziny u krewnych lub znajomych. Co dwudziesty respondent (5%) odbył przynajmniej jeden dwudniowy wyjazd, którego głównym celem było zwiedzanie. Jedynie

nieliczni jako główny cel wyjazdu wypoczynkowego wymieniali uprawianie sportu, wypoczynek połączony z pracą, rehabilitację, leczenie sanatoryjne, wczasy z odnową biologiczną oraz cele religijne (po 1%). Wśród celów wymienianych przez mniej niż 1% wyjeżdżających znalazł się wypoczynek lub zwiedzanie przy okazji uroczystości rodzinnej, wyjazd integracyjny, spotkanie ze znajomymi, wydarzenia kulturalne i sportowe (w charakterze widza), polowania oraz nauka języka połączona z wypoczynkiem lub zwiedzaniem.

ODPOWIEDZI OSÓB, KTÓRE WYJEŻDŻAŁY NA CO NAJMNIJ DWUDNIOWY WYPOCZYNEK
POZA MIEJSCE ZAMIESZKANIA (N=567)

Odpowiedzi nie sumują się do 100%, gdyż część respondentów wyjeżdżała więcej niż raz i różny był cel tych wyjazdów

Z deklaracji badanych wynika, iż wyjazdy krajowe służą głównie wypoczynkowi, natomiast podczas wyjazdów zagranicznych Polacy na ogół łączą wypoczynek ze zwiedzaniem. Co ciekawe, odwiedziny u krewnych lub znajomych są niemal równie często głównym celem wyjazdów zarówno zagranicznych, jak i krajowych.

POWODY REZYGNACJI Z WYJAZDÓW WYPOCZYNKOWYCH

Respondentów, którzy w 2012 roku ani razu nie wyjechali poza miejsce stałego zamieszkania na co najmniej dwudniowy wypoczynek, zapytaliśmy o przyczyny braku takiej aktywności. Najczęściej jako powód wskazywano brak środków finansowych (54%).

Rzadziej uzasadniano to obowiązkami domowymi (20%), a także wiekiem lub stanem zdrowia (19%) oraz brakiem czasu (18%). Warto zwrócić uwagę, iż powody te znalazły się również w czołówce przyczyn rezygnacji z wyjazdów wypoczynkowych w 2011 roku⁷.

ODPOWIEDZI OSÓB, KTÓRE W 2012 ROKU ANI RAZU NIE WYJECHAŁY NA CO NAJMNIJ DWUDNIOWY WYPOCZYNEK POZA MIEJSCE ZAMIESZKANIA (N=658)

Odpowiedzi nie sumują się do 100%, gdyż respondenci mogli wskazać dowolną liczbę odpowiedzi

Tak jak przed rokiem, brak pieniędzy na wyjazd stanowi nie tylko najczęściej wskazywaną, ale także główną przyczynę rezygnacji z wyjazdów wypoczynkowych. Częstość wymieniania tej przyczyny wykazuje zależność statystyczną z oceną warunków materialnych respondentów. Wśród osób niewyjeżdżających, które dobrze oceniają warunki materialne własnych gospodarstw domowych, brak pieniędzy jako główną przyczynę niewyjechania na wypoczynek wskazała nieco ponad jedna piąta (21%), w grupie oceniających swoje warunki materialne jako średnie powód ten wskazywała blisko połowa (45%), a wśród deklarujących życie w złych warunkach – ponad dwie trzecie (69%). Warto też podkreślić, iż nawet wśród niewyjeżdżających, którzy dobrze oceniają warunki materialne swoich gospodarstw domowych, brak pieniędzy na wyjazd jest najczęściej wskazywaną główną przyczyną rezygnacji z niego.

⁷ Por. przypis 3.

Na drugim miejscu wśród najważniejszych przyczyn rezygnacji z wyjazdów znalazł się wiek lub stan zdrowia, a na trzecim obowiązki domowe. Wiek i stan zdrowia jest najczęstszą główną przyczyną rezygnacji z tego typu wyjazdów wśród osób najstarszych, mających 65 lat i więcej (wskazuje go 43% tej grupy). Obowiązki domowe, jako główną przyczynę rezygnacji z wyjazdów, najczęściej wskazują badani z wyższym wykształceniem (23% tej grupy).

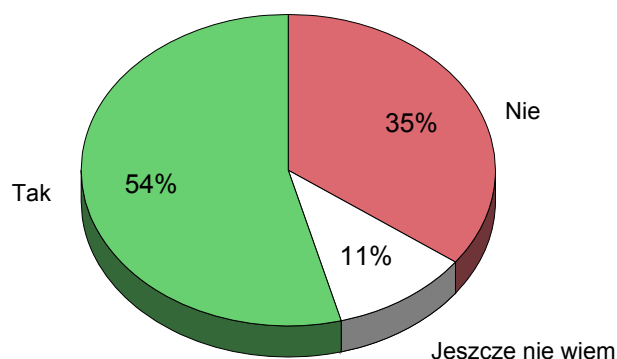
ODPOWIEDZI OSÓB, KTÓRE W 2012 ROKU ANI RAZU NIE WYJECHAŁY NA CO NAJMNIJ DWUDNIOWY WYPOCZYNEK POZA MIEJSCE ZAMIESZKANIA (N=658)

PLANY NA 2013 ROK

W tym roku na co najmniej dwa dni w celach wypoczynkowych lub turystycznych zamierza wyjechać ponad połowa dorosłych Polaków (54%). Nie planuje takich wyjazdów nieco ponad jedna trzecia (35%), a co dziewiąty badany (11%) jeszcze nie podjął w tym zakresie decyzji.

RYS. 11. CZY W TYM ROKU ZAMIERZA PAN(I) WYJECHAĆ W CELACH WYPOCZYNKOWYCH LUB TURYSTYCZNYCH NA CO NAJMNIEJ 2 DNI? CHODZI O WYJAZDY Z CO NAJMNIEJ JEDNYM NOCLEGIEM

Co najmniej dwudniowe wyjazdy o charakterze wypoczynkowym lub turystycznym planują w 2013 roku przede wszystkim osoby, które wyjeżdżały również w roku ubiegłym (84% z tej grupy). Na początku roku plany wyjazdu ma także nieco ponad jedna czwarta (27%) osób, które w minionym roku nie skorzystały z takiej formy wypoczynku.

Tabela 3

Czy w tym roku zamierza Pan(i) wyjechać w celach wypoczynkowych lub turystycznych na co najmniej 2 dni? Chodzi o wyjazdy z co najmniej jednym noclegiem	Czy w minionym roku 2012 wyjeżdżał(a) Pan(i) w celach wypoczynkowych lub turystycznych na co najmniej 2 dni? Chodzi o wyjazdy z co najmniej jednym noclegiem	
	Tak	Nie
	w procentach	
Tak	84	27
Nie	8	59
Jeszcze nie wiem	8	14

Analizy wielozmiennowe⁸ wykazują, że – tak jak w przypadku wyjazdów odbytych w 2012 roku – plany dotyczące wypoczynku w bieżącym roku zależą przede wszystkim od poziomu wykształcenia badanych (zob. tabele aneksowe). Im jest on wyższy, tym większe prawdopodobieństwo skorzystania z takiej formy wypoczynku. W 2013 roku z co najmniej dwudniowego wypoczynku poza miejscem stałego zamieszkania zamierza skorzystać 85% badanych z wyższym wykształceniem i 63% ze średnim. Ponadto na plany wyjazdów wypoczynkowych osób z wykształceniem średnim oraz zasadniczym zawodowym wpływa ocena ich warunków materialnych. Przedstawiciele obu tych grup, którzy dobrze oceniają swoją sytuację materialną, w zdecydowanej większości planują tego typu wyjazd. Wśród

⁸ Wykorzystano moduł *IBM SPSS Decision Trees*.

absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, określających własne warunki materialne jako złe lub przeciętne, większość nie bierze pod uwagę możliwości wyjazdu wypoczynkowego z noclegiem, natomiast wśród osób z wykształceniem średnim, żyjących w średnich i złych warunkach materialnych, połowa planuje wyjazd.

Wyjazdy w celach wypoczynkowych lub turystycznych powoli stają się elementem stylu życia coraz większej grupy Polaków. Wskazywać mogą na to zarówno wyniki badań dotyczące odbytych podróży, jak i deklaracje dotyczące planów na rok 2013. Jednak wyjeżdżający w 2012 roku na wypoczynek poza miejsce stałego zamieszkania nadal stanowili mniejszość dorosłej populacji.

Opracowała
Barbara BADORA

Tabela 1

		Czy w minionym roku 2012 wyjeżdżał(a) Pan(i) w celach wypoczynkowych lub turystycznych na co najmniej 2 dni? Chodzi o wyjazdy z co najmniej jednym noclegiem		Liczba osób
		Tak	Nie	
		%	%	
Ogółem		46	54	1225
Płeć	Mężczyźni	47	53	585
	Kobiety	45	55	640
Wiek	18-24 lata	67	33	147
	25-34	60	40	248
	35-44	52	48	206
	45-54	44	56	205
	55-64	34	66	211
	65 lat i więcej	23	77	208
Miejsce zamieszkania	Wieś	31	69	466
	Miasto do 20 tys.	45	55	188
	20-100 tys.	51	49	234
	101-500 tys.	58	42	175
	501 tys. i więcej mieszk.	73	27	162
Wykształcenie	Podstawowe	22	78	272
	Zasadnicze zawodowe	31	69	303
	Średnie	55	45	407
	Wyższe	78	22	243
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	78	22	115
	Średni personel, technicy	65	35	49
	Pracownicy adm.-biurowi	70	30	82
	Pracownicy usług	56	44	92
	Robotnicy wykwalifikowani	49	51	140
	Robotnicy niewykwalifik.	42	58	49
	Rolnicy	22	78	71
	Pracujący na własny rach.	73	27	41
Bierni zawodowo	Renciści	20	80	78
	Emeryci	26	74	240
	Uczniowie i studenci	73	27	79
	Bezrobotni	30	70	117
	Gospodynie domowe i inni	44	56	72
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	67	33	143
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	57	43	118
	sekt. pryw. poza rolnict.	65	35	281
	prywatnym gosp. rolnym	23	77	79
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	25	75	166
	501-750	38	62	144
	751-1000	35	65	177
	1001-1500	53	47	189
	Powyżej 1500 zł	73	27	216
Ocena własnych war. mater.	Złe	18	82	172
	Średnie	38	62	546
	Dobre	65	35	507
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	56	44	63
	Raz w tygodniu	45	55	569
	1-2 razy w miesiącu	39	61	165
	Kilka razy w roku	49	51	271
	W ogóle nie uczestniczy	50	50	158
Poglądy polityczne	Lewica	46	54	185
	Centrum	56	44	373
	Prawica	47	53	380
	Trudno powiedzieć	33	67	287

Tabela 2

		Czy w tym roku zamierza Pan(i) wyjechać w celach wypoczynkowych lub turystycznych na co najmniej 2 dni? Chodzi o wyjazdy z co najmniej jednym noclegiem			Liczba osób
		Tak	Nie	Jeszcze nie wiem	
		%	%	%	
Ogółem		54	35	11	1224
Płeć	Mężczyźni	56	33	11	584
	Kobiety	51	37	11	640
Wiek	18-24 lata	77	15	8	147
	25-34	68	21	11	248
	35-44	62	26	13	206
	45-54	52	36	11	205
	55-64	39	48	12	211
	65 lat i więcej	28	61	11	207
Miejsce zamieszkania	Wieś	39	49	12	464
	Miasto do 20 tys.	50	36	14	188
	20-100 tys.	64	25	11	234
	101-500 tys.	64	28	8	175
	501 tys. i więcej mieszk.	76	15	9	163
Wykształcenie	Podstawowe	25	61	13	272
	Zasadnicze zawodowe	41	43	16	303
	Średnie	63	27	9	406
	Wyższe	85	9	6	243
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	87	9	4	115
	Średni personel, technicy	79	19	2	49
	Pracownicy adm.-biurowi	74	15	11	82
	Pracownicy usług	65	20	15	92
	Robotnicy wykwalifikowani	62	31	7	140
	Robotnicy niewykwalifik.	41	37	22	49
	Rolnicy	26	60	14	71
Pracujący na własny rach.	88	8	4	40	
Bierni zawodowo	Renciści	26	66	8	78
	Emeryci	32	57	12	239
	Uczniowie i studenci	80	14	6	79
	Bezrobotni	39	37	24	117
	Gospodynie domowe i inni	44	41	15	73
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	72	18	10	143
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	70	22	8	118
	sekt. pryw. poza rolnict.	74	18	8	280
	prywatnym gosp. rolnym	26	59	15	79
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	35	52	13	166
	501-750	44	42	14	144
	751-1000	49	43	8	177
	1001-1500	56	32	12	189
	Powyżej 1500 zł	81	15	4	213
Ocena własnych war. mater.	Złe	25	62	13	173
	Średnie	45	40	15	545
	Dobre	73	20	7	506
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	51	43	5	63
	Raz w tygodniu	51	38	11	567
	1-2 razy w miesiącu	51	36	13	165
	Kilka razy w roku	60	27	14	271
	W ogóle nie uczestniczy	57	36	8	159
Poglądy polityczne	Lewica	62	28	10	186
	Centrum	60	28	11	373
	Prawica	57	34	9	378
	Trudno powiedzieć	35	50	15	287